Սոցիալական բացառումների վիճակագրության միջազգային և եվրոպական ստանդարտները

Բովանդակություն

- Ավելի լայն շրջանակներ և նախաձեռնություններ
- Եվրոպական շրջանակ. ԵՄ- 2020թ. ռազմավարություն և ԵՄ-ԵԿՊՎ/SILC (ԵՄ- Եկամուտների և կենսապայմանների վիճակագրություն)
- Հավելված. Սոցիալական բացառումների վերաբերյալ ձեռնարկներ և ուղեցույցներ

Ավելի լայն շրջանակներ և նախաձեռնություններ

Միավորված Ազգերի Կազմակերպություն.

- Հազարամյակի զարգացման նպատակներ և Կայուն զարգացման նպատակներ (ԿԶՆ) (կընդունվի 2015թ. սեպտեմբեր)
- ԿԶՆ. 17 նպատակներ, օրինակ՝ «Վերջ աղքատության բոլոր դրսևորումներին ամենուրեք»
- → 169 թիրախներ, ինչպես օրինակ «նվազեցնել աղքատության մակարդակը մարդկանց թվի առնվազն կեսի չափով մինչև 2030թ.» և «Արմատախիլ անել ծայրահեղ աղքատությունը»
- → վիճակագրական ցուցանիշների մեծ խումբ

Համաշխարհային Բանկ. «Ընդհանուր բարգավաճում». Բնակչության ստորին 40%-ի եկամուտը

«ՀՆԱ և դրանից այն կողմ», Շտիգլիցի Հանձնաժողով և կյանքի որակի բազմաչափ չափում.

- **ՏՀԶԿ/OECD**: Ավելի լավ կյանքի նախաձեռնություն & ներառական աճ,
- **Եվրոստատ.** Կյանքի որակի ցուցանիշներ

ԵՄ- 2020թ. ռազմավարություն. Աղքատության կամ սոցիալական բացառումների ռիսկի տակ գտնվող մարդիկ

Եվրոպական միություն. ԵՄ 2020թ. – ռազմավարություն. հինգ խնդիր 1) զբաղվածություն 2) ինովացիա 3) կրթություն 4) սոցիալական ներառում և 5) կլիմա և էներգիա

→ Եվրոպական թիրախներ. 20 մլնից քիչ մարդ պետք է լինի աղքատության կամ սոցիալական բացառման ռիսկի խմբում (AROPE) Եվրոպական միությունում մինչ 2020 թիվը

→ Ազգային թիրախներ. 2.2 մլն թվով աղքատության նվազում Իտալիայում, 150 000-ով՝ Ֆինլանդիայում

→ Բարեփոխումների ազգային ծրագրեր. Փաստաթուղթ, որը ներկայացնում է երկրի քաղաքականությունները Եվրոպա 2020թ. թիրախներին հասնելու համար

Սոցիալական բացառումը բազմաչափ է. և պահանջում է, որպեսզի չափումներն իրականացվեն միևնույն տվյալների խմբում. Զրկվածության պարագաների չափումների կուտակում

Եվրոպայում տվյալների հիմնական աղբյուրը ԵՄ-ԵԿՊՎ-ն է (ԵՄ եկամուտների և կենսապայմանների վիճակագրություն)

ԵՄ-ԵԿՊՎ/SILC

ԵՄ- ԵԿՊՎ –ն *«հանդիսանում է Եվրոպական միությունում (ԵՄ)եկամուտների բաշխման և սոցիալական ներառման վերաբերյալ համեմատական վիճակագրության հոման աղբյուրը»*

ԵՄ-ԵԿՊՎ-ն համընդհանուր շրջանակ է, այլ ոչ միանվագ հետազոտության գործիք

Դե ֆակտո այն սահմանում է սոցիալական բացառման չափումները և ստանդարտները, որոնցով այն չափվում է Եվրոպայում

ԵՄ իրավական շրջանակը և իրականացման կանոնակարգերը, ուղեցույցները և առաջարկությունները հատկորոշում են.

- Եվրոստատին փոխանցվող թիրախ փոփոխական մեծությունների ցանկը
- Ընդհանուր սահմանումներ, հասկացություններ և բաժիններ, դասակարգումներ
- Նվազագույն արդյունավետությամբ ընտրանքի չափեր, փոխանցման վերջնաժամկետներ, որակի հաշվետվության կազմում

Սոցիալական ցուցանիշները Եվրոպայում

ԵՄ սոցիալական ներառման ընդհանուր ցուցանիշների համաձայնեցված խումբ (Սոցիալական Պաշտպանության Հանձնաժողով/ՍՊՀ և ցուցանիշների ենթախմբեր/ՑԵ)

- Նախնական փուլում ”Laeken” ցուցանիշներ 2001թ.-ին; վերանայված և լրացված դրանից հետո

Ներառված չափումները. Եկամուտ, զբաղվածություն, կրթություն, առողջություն, նյութական զրկվածություն, կացարան, երեխայի բարեկեցություն...

Ագրեգացիաներ՝ 1) նյութական զրկվածության ցուցանիշ և 2) AROPE բաղադրյալ ցուցանիշ. հաշվարկի բազմաչափ մոտեցում

- Երկքայլ ընթացակարգ. Ընտրել չափերը, հետո ընտրել անհրաժեշտ չափումների թիվը, զրկված լինելու համար պահանջվող չափումների թիվը (զրկվածության շեմ)
- Զրկվածների թիվը (~աղքատ մարդկանց թվաքանակ), Զրկվածությունների միջին թիվը (~աղքատության խորություն)
- Տեսական հիմք. Աղքատության FGT (Ֆոստեր- Գրիեր – Թորբեք ցուցանիշներ) չափի ընդլայնում մինչև բազմաչափ տարբերակ (Alkire & Foster 2011)

ԵՄ-ԵԿՊԿ/SILC. AROPE-ն և դրա բաղադրիչները

Սահմանում. **AROPE-ն՝(at risk of poverty or social exclusion rate – աղքատության ռիսկի տակ կամ սոցիալական բացառումների մակարդակ (AROPE))** վերաբերում է մարդկանց այնպիսի իրավիճակին, որը բնութագրվում է կամ որպես աղքատության ռիսկ, կամ նյութական սուր զրկվածություն, կամ ապրելը աշխատանքային շատ ցածր ինտենսիվություն ունեցող տնային տնտեսությունում

AROPE-ն դա բաղադրյալ ցուցանիշ է (աղքատության կամ սոցիալական բացառման ռիսկի ներքո, այսինքն զրկված առնվազն երեք չափումներից մեկով)

1. Աղքատության ռիսկի տակ (ARP/ԱՌՏ). Դա հավասարեցված տնօրինվող եկամուտ ունեցող մարդկանց տոկոսն է, որը ավելի ցածր է աղքատության-ռիսկի-տակ շեմից՝ սահմանված համարժեքության սանդղակի բերված (equivalised) տնօրինվող եկամտի ազգային միջնագծի (մեդիանա) 60 %-ի չափով:

Այս ցուցանիշը չի չափում բարեկեցությունը կամ սպառողական աղքատությունը, սակայն չափում է ցածր եկամուտը ի համեմատություն այդ երկրի այլ բնակիչների, ինչը կարող է չենթադրել կենսական ցածր ստանդարտ: Այն արտահայտված չէ բացարձակ արտահայտությամբ:

ԵՄ-ԵԿՊԿ. AROPE-ն և դրա բաղադրիչները

2. Նյութական զրկվածության մակարդակը մի այնպիսի ցուցանիշ է, որն արտահայտում է հարկադրված անկարողություն (ոչ սեփական ընտրությամբ) թույլ տալ որոշ իրեր, որոնք շատ մարդկանց կողմից համարվում են ցանկալի կամ նույնիսկ անհրաժեշտ բավարար կյանք վարելու համար:

Սուր նյութական զրկվածության մակարդակը սահմանվում է որպես անկարողություն վճարելու նվազագույնը այս ինը կետերից երեքի համար ընդունված Սոցիալական պաշտպանության հանձնաժողովի կողմից:

3. Տնային տնտեսության **աշխատանքի ինտենսիվությունը** դա տարվա ընթացքում տնային տնտեսության աշխատանքային տարիքի անդամների աշխատած ամիսների ընդհանուր թվի հարաբերակցությունն է նույն ժամանակահատվածում այն ամիսների ընդհանուր թվի հետ, որոց ընթացքում նույն տնային տնտեսության անդամները տեսականորեն կարող էին աշխատել:

Ցածր աշխատանքային ինտենսիվությամբ մարդիկ ցուցանիշը սահմանված է որպես տնային տնտեսությունում ապրող անձանց թիվ, որոնց աշխատանքային ինտենսիվությունը սահմանված 0.20 շեմից ցածր է:

ԵՄ-ԵԿՊԿ. AROPE-ն 2012-2013թթ.-ին

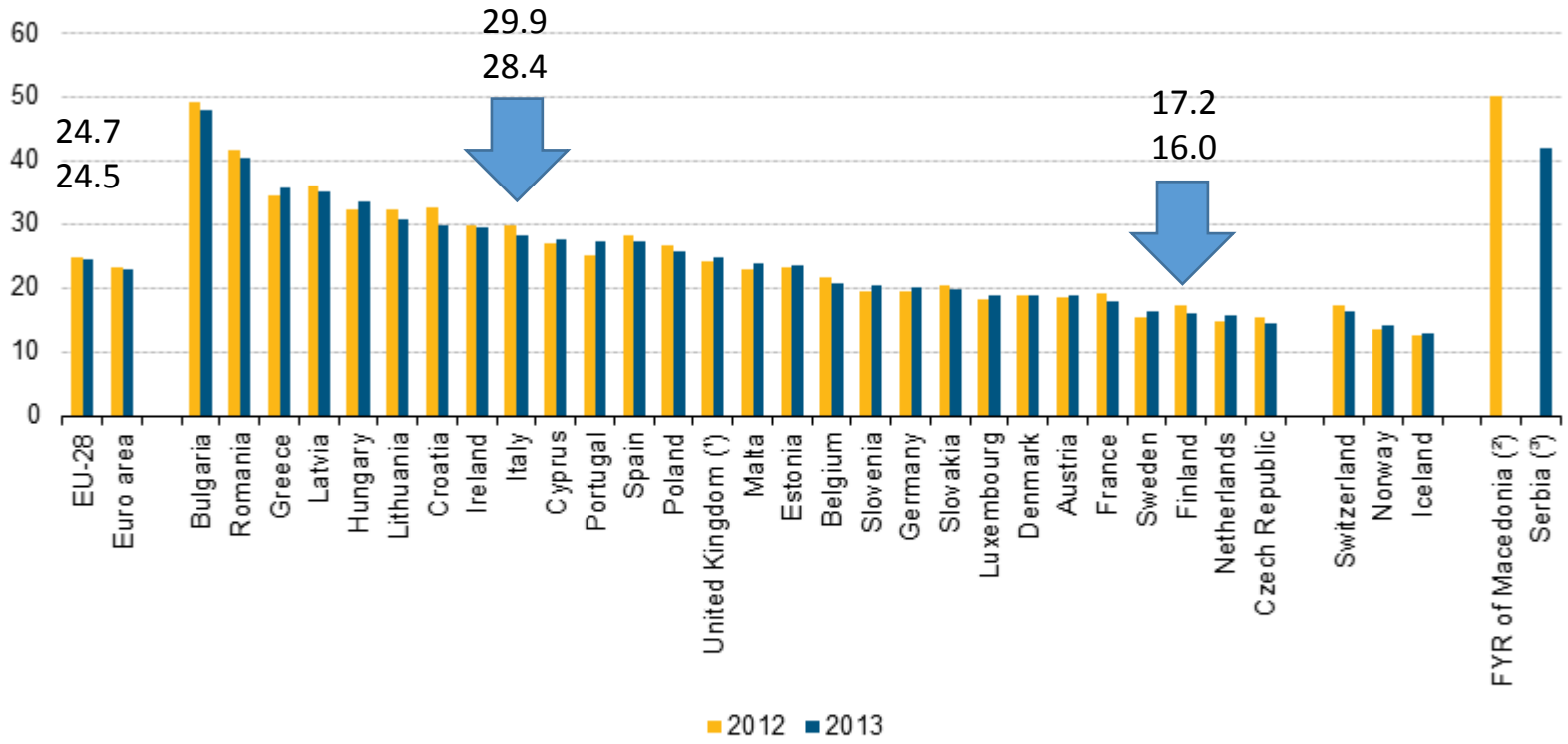

(¹) Break in series, 2012.
(²) 2013 data not available.
(³) 2012 data not available.

ԵՄ-ԵԿՊՎ. AROPE-ն 2005-2014թթ.-ին

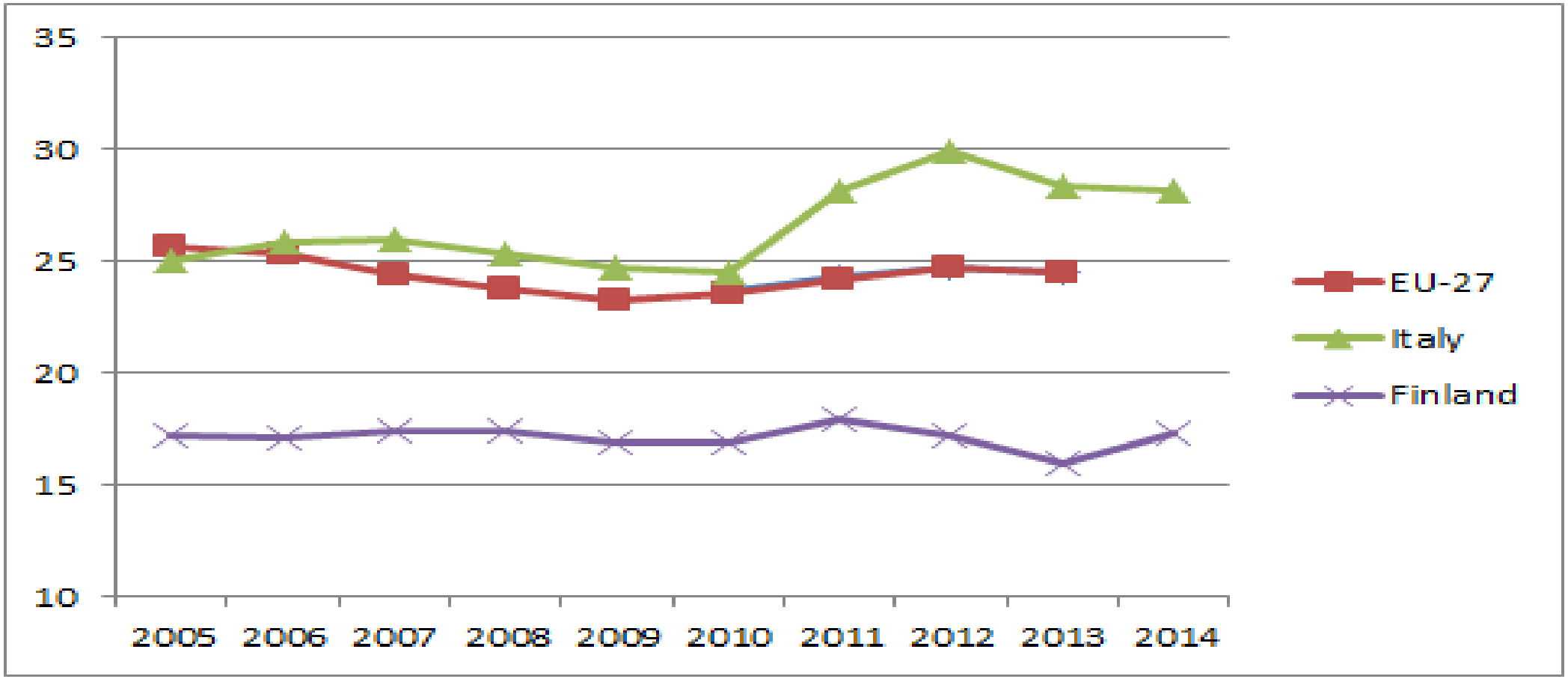

ԵՄ-ԵԿՊԿ. ARP/ԱՌՏ-ն 2013թ.-ին

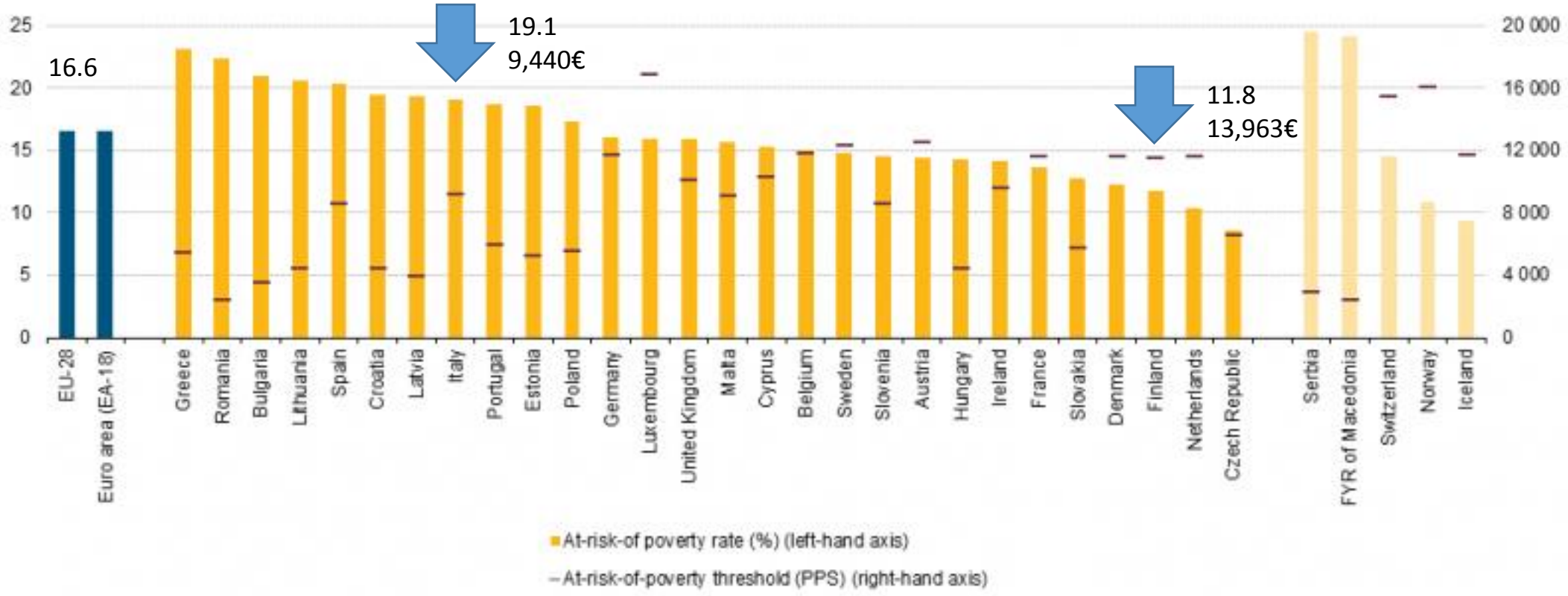

Source: Eurostat (online data codes: ilc_li01 and ilc_li02)

ԵՄ-ԵԿՊՎ. Սուր նյութական զրկվածություն 2012-2013թթ.-ին

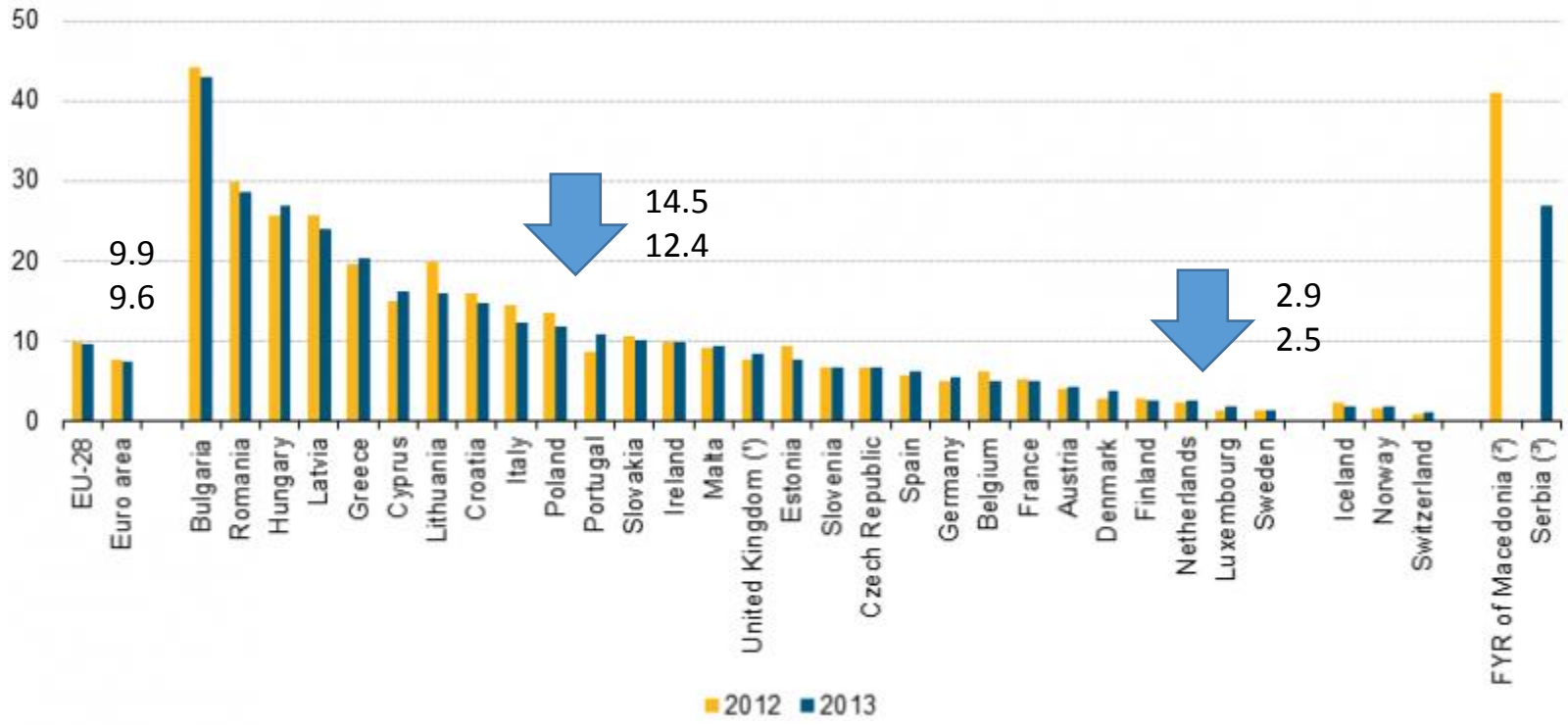

(¹) Break in series, 2012.
(²) 2013 data not available.
(³) 2012 data not available.

ԵՄ-ԵԿՊՎ. 2010-2013թթ.-ին տնային տնտեսություններում ապրող, շատ ցածր աշխատանքային ինտենսիվություն ունեցող, 60 տարեկանից ցածր մարդիկ

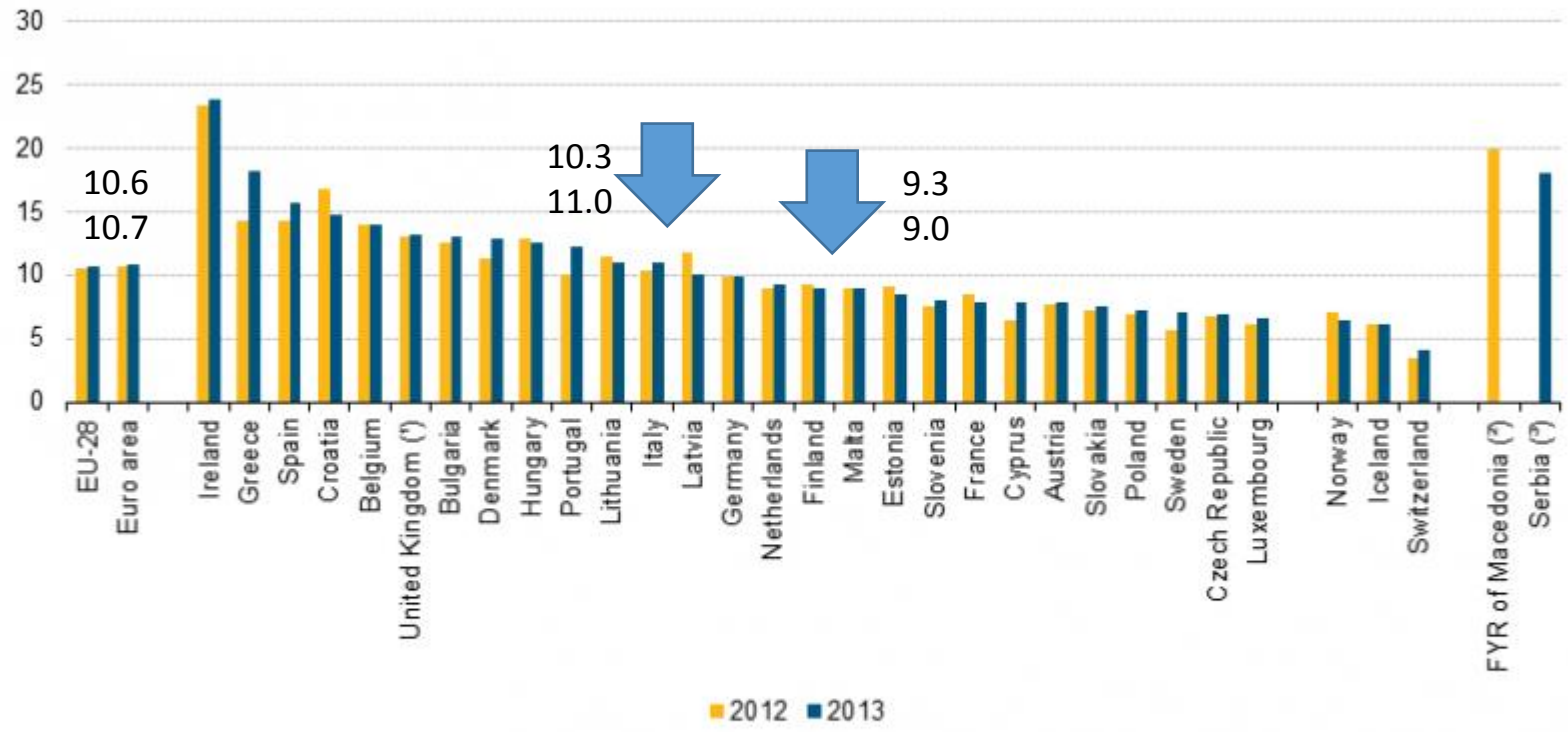

(¹) Break in time series, 2012.
(²) 2013 data not available.
(³) 2012 data not available.

Ուղեցույցներ և փաստաթղթեր սոցիալական բացառումների չափումների համար

- ԵՄ-ԵԿՊՎ մեթոդաբանական ուղեցույցներ և թիրախ փոփոխականներ (փաստ. 65)
- Եվրոստատի կայք-էջ. մեթոդաբանություն, նյութական զրկվածություն, ԵՄ-ԵԿՊՎ ազգային փաստաթղթեր. հարցաթերթեր, որակի ազգային հաշվետվություններ

- ՏՀԶԿ/OECD ուղեցույցներ Սուբյեկտիվ բարեկեցության չափում
- ՏՀԶԿ/OECD շրջանակը տնային տնտեսությունների եկամտի, սպառման և բարեկեցության բաշխման վիճակագրության համար
- Տնային տնտեսությունների ձեռնարկի վիճակագրության Կանբերայի խմբի ձեռնարկ
- ՏՀԶԿ/OECD ուղեցույցներ Տնային տնտեսությունների բարեկեցության միկրովիճակագրություն